

# מערך שיעור

## פרטים כלליים על מערך השיעור

תחום דעת: ערבית לבתי הספר העבריים

נושא: ערבות הדדית (الْكَافِلُ الْجَمَاعِيّ)

אבני הדרך (סמנו): ערבות הדדית

שלב גילאי שמתאים לשיעור : חט"ב/חט"ע

שפה: ערבית

לאילו קטגוריות מתאימה הפרקטיקה : הבניית ידע/חינוך לערכים/מענה מותאם אישית/פיתוח מיומנויות/שותפויות להצלחת התלמידים/

הפרקטיקה תורמת למיומנות: אוריינות שפתית/חשיבה ביקורתית/חשיבה יצירתית/אוריינות דיגיטלית/מודעות חברתית/התנהלות חברתית

הפרקטיקה מקדמת ערכים: אהבת הדעת וחדוות הלמידה/ מחויבות לערכים יהודיים ודמוקרטיים ברוח מגילת העצמאות/ כבוד לאדם ושמירה על זכויות היסוד

מתודה: ניתוח סרטון, טקסט או מושג/ ניסוח פרומפט/ חיבור לאקטואליה/ רלוונטיות לעולם התלמיד/ שילוב AI

## מערך השיעור

במערך שיעור זה מוטמעת פרקטיקה משולבת בינה מלאכותית  
להעמקה בפרקטיקה מצורף [קישור](#)

## הכנה לקראת השיעור

### [יחידת ההוראה](#)

המחשבות ויזואליות: תמונות, ציר זמן, סרטון ועוד...

1. מחשבים / טאבלטים עם גישה לאינטרנט עבור התלמידים
2. מקרן כיתתי
3. דפי עבודה מודפסים שבהם הטקסט בערבית ומשימות לעבודה
4. כרטיסיות בעלות מילות מפתח בערבית ובעברית
5. מצגת המציגה את מושג הערבות ההדדית
6. דוגמאות של ערבות הדדית מהחברה הישראלית

## הקדמה

שיעור זה עוסק במושג "ערבות הדדית" (الْتَكَاْفُلُ الْجَمَاعِيّ) בשפה הערבית. הטקסט שנלמד מסביר את משמעות המושג ואת חשיבותו בבניית חברה צודקת ומאוזנת. השיעור משלב למידת השפה הערבית עם דיון ערכי בנושא חברתי חשוב. הוא מיועד לתלמידים דוברי עברית כשפת אם, הלומדים ערבית כשפה שנייה בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה.

## מטרות

- מטרה 1 - הבנת המושג "ערבות הדדית" (الْتَكَاْفُلُ الْجَمَاعِيّ) בערבית והעשרת אוצר המילים בנושא חברתי-ערכי
- מטרה 2 - פיתוח מיומנויות שיח בערבית באמצעות דיון ערכי ויישום הנלמד
- מטרה 3 - שילוב כלי בינה מלאכותית בלמידת שפה ובפיתוח חשיבה ביקורתית ויצירתית

## פתיח

1. סיעור מוחות (10 דקות): המורה יכתוב על הלוח את המושג "ערבות הדדית" בעברית ובערבית (الْكَافِلُ الْجَمَاعِي) ויבקש מהתלמידים לשתף מילים או מושגים הקשורים לנושא. התלמידים יכולים להשתמש בכלי בינה מלאכותית (כגון Claude או ChatGPT) כדי לחפש מילים בערבית הקשורות לנושא. המורה ירשום את המילים על הלוח בשתי השפות.
2. חיבור לעולם התלמיד (5 דקות): המורה ישאל את התלמידים: "האם אתם יכולים לחשוב על דוגמאות של ערבות הדדית בחברה שלנו?" ו"כיצד בא לידי ביטוי ערך זה בחיים שלכם?". כמה תלמידים ישתפו בחוויות אישיות.

## גוף השיעור

1. קריאה וניתוח הטקסט (15 דקות):
  - המורה יקרא את הטקסט בקול.
  - התלמידים יקראו את הטקסט בקריאה אישית.
  - בזוגות, התלמידים יזהו מילות מפתח וביטויים חשובים בטקסט וינסו להבין את משמעותם מהקשר.
2. עבודה באמצעות בינה מלאכותית (20 דקות):
  - התלמידים יעבדו בזוגות או בקבוצות קטנות עם גישה לכלי בינה מלאכותית.
  - משימה ראשונה: הזנת הטקסט לכלי הבינה המלאכותית ובקשת הסבר מורחב למושגים מרכזיים.
  - משימה שנייה: בקשה מהבינה המלאכותית ליצור דיאלוג קצר בערבית על ערבות הדדית ברמה המתאימה לתלמידים.
  -
3. תרגילי הבנה ויישום (20 דקות):
  - התלמידים יקבלו דף עבודה ובו שאלות הבנה ברמות קושי שונות:
    - שאלות ברמה בסיסית: התאמת מושגים, השלמת משפטים, שאלות נכון / לא נכון
    - שאלות ברמה בינונית: שאלות פתוחות, תרגום משפטים, יצירת משפטים חדשים
    - שאלות ברמה מתקדמת: ניתוח דקדוקי, שאלות חשיבה ביקורתית
  - המורה יחלק את הכיתה לקבוצות הטרוגניות שבהן תלמידים יעבדו יחד על משימות מותאמות לרמות שונות.

#### 4. פעילות יצירתית (15 דקות):

- התלמידים ישתמשו בבינה מלאכותית לסייע להם ביצירת אחד מהבאים:
  - כרזה בערבית המקדמת ערבות הדדית בבית הספר
  - דיאלוג בסיסי בערבית העוסק בסיטואציה של ערבות הדדית
  - חמשיר או שיר קצר בערבית הקשורים לנושא

### סיכום וסיום

1. הצגת התוצרים (10 דקות): כמה קבוצות יציגו את התוצרים שלהן בפני הכיתה.

2. דיון רפלקטיבי (10 דקות): התלמידים ישתפו בתובנות שעלו במהלך השיעור:

- "מה למדתי על ערבות הדדית בחברה הישראלית?"
- "איך אני יכול ליישם את הערך הזה בחיי היום-יום שלי?"
- "כיצד עזרה הבינה המלאכותית בלמידת השפה הערבית?"

3. משימת בית (5 דקות): המורה יציג את משימת הבית:

- כתיבת פסקה קצרה בערבית על דוגמה של ערבות הדדית.
- הכנת רשימת מילים חדשות בערבית הקשורות לנושא (בעזרת בינה מלאכותית).

### סרטונים

[ערבות הדדית ועזרה לזולת](#)

### קישורים נוספים

[יחידת ההוראה](#)